

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ

**VII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 16–17 листопада 2017 року)

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2018**

Організаційний комітет

Голова: **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник освіти України, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», далі – ПУЕТ (м. Полтава).

Заступники голови: **М. Є. Рогоза**, д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії біоенергетичних технологій, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ; **С. В. Гаркуша**, д. т. н., доцент, проректор з наукової роботи ПУЕТ (м. Полтава).

Члени організаційного комітету

Н. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру ПУЕТ (м. Полтава); **К. Ю. Вергал**, к. е. н., доцент, заступник завідувача кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ (м. Полтава); **В. В. Вітлінський**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіко-математичного моделювання ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ); **В. М. Вовк**, д. е. н., професор, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів); **Ю. Г. Лисенко**, д. е. н., професор, член-кореспондент Національної академії наук України, директор Навчально-наукового інституту інноваційних технологій управління ПУЕТ (м. Полтава); **В. І. Лисенко**, д. е. н., професор, завідувач відділу Інституту економіки і прогнозування Національної академії наук України, професор кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ (м. Полтава); **Н. К. Максимко**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Запорізького національного університету (м. Запоріжжя); **Т. В. Меркулова**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків); **В. М. Порохня**, д. е. н., професор, директор Інституту післядипломної освіти Класичного приватного університету (м. Запоріжжя); **С. К. Рамзанов**, д. т. н., д. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік: МАІ, МАНЕБ, АЕНУ, ТАУ, АТНУ, професор кафедри інформаційних систем та економіки ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ); **А. А. Роскладка**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного торговельно-економічного університету (м. Київ); **М. В. Румищев**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (м. Покровськ); **В. А. Ткаченко**, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, заступник директора Науково-дослідного інституту розвитку економіки та суспільства Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро); **О. А. Харченко**, к. т. н., доцент, декан факультету обліку, аудиту та економічної кібернетики, доцент кафедри програмної інженерії та інформаційних систем Київського національного торговельно-економічного університету (м. Київ); **О. І. Черняк**, д. е. н., професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ); **Є. І. Івченко**, к. т. н., доцент, директор навчально-наукового інформаційного центру ПУЕТ (м. Полтава); **Л. М. Діденко**, начальник редакційно-видавничого відділу ПУЕТ (м. Полтава).

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління :
Е45 матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 16–17 листопада 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 270 с. – Текст укр., рос. мовами.

ISBN 978-966-184-304-1

У матеріалах конференції розглядаються проблеми та особливості модулювання й управління сучасними економічними процесами та системами, теоретичні основи формування механізмів і систем стратегічного розвитку підприємств, сучасна проблематика підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій. Матеріали розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів закладів вищої освіти.

Матеріали тез не редагуються. Організатори конференції можуть не поділяти думки учасників та не несуть відповідальність за зміст доповідей, точність викладених фактів, цитат і посилань.

УДК 338.2

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За вигляд, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2018

ISBN 978-966-184-304-1

ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ КАТЕГОРІЙ «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ» ТА «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ В РОСЛИННИЦТВІ»

Визначення категорії «енергетичний ефект» має важливе як наукове, так і практичне значення. Вказаний показник є об'єктивними індикатором ступеня ефективності діяльності аграрного підприємства, галузей, а також енергетичної доцільності та екологічної безпечності існуючих та перспективних технологій виробництва сільськогосподарської продукції.

Енергетична оцінка є надійною методологічною базою при порівняльній оцінці ефективності використання природних ресурсів, енергетичних витрат та отриманої енергетичної цінності різних видів сільськогосподарської продукції. Вона дозволяє розробляти науково обгрунтовані, ресурс- та енергозберігаючі технології з раціональним використанням природних ресурсів, а також порівнювати альтернативи їх застосування.

Енергетична оцінка виробництва продукції рослинництва проводиться для визначення ступеня використання засобів виробництва, сонячної радіації, ґрунтово-кліматичних умов та інших чинників, що впливають на урожайність сільськогосподарських культур, дозволяє встановити екологічно допустимі межі енергонавантаження на одиницю земельної площі.

Енергетична оцінка сільськогосподарського виробництва, на відміну від вартісної, дає можливість визначати результативність здійснених витрат незалежно від кон'юнктури ринку та інфляції. Проте, енергетична оцінка розглядається як додатковий засіб до основного – економічного та екологічного дослідження. Причина цього – недостатня розробленість методичних підходів до енергетичної оцінки, несвоєчасна їх адаптація щодо новітніх засобів виробництва та складність впровадження у практику господарювання.

Рослинництво є галуззю сільськогосподарського виробництва, в якій відбувається процес перетворення поновлюваної енергії (сонячна радіація; енергопотенціал ґрунту; температура повітря і ґрунту), неоновлюваної енергії (енергетичні ресурси –

бензин, дизельне паливо, електроенергія; енергія, уречевлена в мінеральних та органічних добривах, пестицидах; енергія, уречевлена в насінні; енергія, уречевлена в техніці та обладнанні; енергія, уречевлена в будівлях та спорудах) та енергії живої праці на потенційну енергію органічної речовини.

У сільськогосподарському виробництві категорія «енергетичний ефект» відображає абсолютний показник (величину) будь-якого кінцевого результату (як позитивний – коли зміни є корисними, так і негативний, коли зміни деструктивні, або нульовим, коли змін немає) отриманого у ході виконання операцій чи реалізації процесу (заходів).

Енергетичний ефект може мати багатоаспектний характер (табл. 1).

Таблиця 1 – Класифікація енергетичних ефектів

Вид ефекту	Характеристика
1	2
Попередній енергетичний ефект	Визначають при необхідності обґрунтування перспективного нововведення
Очікуваний енергетичний ефект	Визначають у процесі вибору варіанта реалізації програми енергозбереження
Потенційний енергетичний ефект	ґрунтується на розрахунку максимального використання певного виду енергозберігаючої техніки чи технології
Гарантований енергетичний ефект	Потенційний результат завершеної науково-технічної розробки внаслідок її приймання замовником
Фактичний енергетичний ефект	Дозволяє оцінити фактичний результат здійснення програми енергозбереження. Результати розрахунків використовують для кінцевої оцінки енергетичної економії обраних варіантів енергетичних витрат
Розрахунковий енергетичний ефект	Ефект, який не включається у планові та звітні документи
Плановий енергетичний ефект	Визначають на етапі впровадження заходів програми енергозбереження у виробництво. Такі розрахунки можуть використовуватися на різних стадіях розробки і реалізації програми енергозбереження

1	2
Річний енергетичний ефект	Визначається як підсумок річних енергетичних ефектів
Питомий енергетичний ефект	Визначається шляхом ділення кількості заощаджених енергетичних ресурсів на капітальні вкладення у енергозберігаючу техніку
Інтегральний енергетичний ефект	Ефект узагальнює заощадження усіх видів енергетичних ресурсів, що досягається внаслідок реалізації програми енергозбереження

Джерело: узагальнено автором за даними [1, с. 56; 2, с. 66]

«Енергетичний ефект в рослинництві» досягається шляхом позитивного результату у зменшенні сукупних витрат енергетичних ресурсів на одиницю земельної площі або одиницю продукції рослинництва без зменшення обсягу виробництва (або збільшенні обсягу виробництва продукції рослинництва) та погіршення якості продукції за найменшого негативного впливу на навколишнє середовище.

Енергетичний ефект в рослинництві визначається за досягнутим рівнем відносно бажаного результату (обсягу заощадження чи фактичної кількості споживання) енергетичних ресурсів. Енергетичний ефект може розраховуватися в межах звітного періоду чи у розрахунку на весь термін використання відповідної енергозберігаючої техніки, обладнання, застосування енергозберігаючих технологій.

Таким чином, збільшення позитивного енергетичного ефекту в галузі рослинництва сприяє отриманню більш результативного виробництва продукції рослинництва (збільшення урожайності, валової продукції) за мінімальних витрат енергетичних ресурсів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Аграрная экономика : учебник. / под ред. М. Н. Мальша. – 2-е изд. перераб. и доп. – Санкт-Петербург : Издательство «Лань», 2002. – 688 с.

2. Гришко В. В. Енергозбереження в сільському господарстві (економіка, організація, управління) / В. В. Гришко, В. І. Перейбийніс, В. М. Рабштина. — Полтава : ВАТ «Видавництво «Полтава», 1996. — 280 с.

С. О. Коробка, магістр

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується необхідністю розвитку перспективних напрямків науки і техніки і підвищенням ефективності виробництва з метою доведення якості продукції до світових стандартів. Для вирішення цієї задачі керівництву підприємств потрібна оперативна достовірна інформація про фактичний стан виробництва, потребах у ресурсах, ситуації на ринку [1].

Одним з ефективних напрямків удосконалення управління підприємством є розробка и впровадження сучасних інформаційно-управляючих систем і технологій. Нові інформаційні технології управління підприємством є важливим і необхідним засобом, який дозволяє: швидко, якісно і надійно виконувати отримання, облік, зберігання і обробку інформації; значно скоротити управлінський персонал підприємства, який займається роботою по збору, обліку, зберіганню і обробці інформації; забезпечити у потрібні терміни керівництво і управлінсько-технічний персонал підприємства якісною інформацією; своєчасно і якісно вести аналіз і прогнозування господарської діяльності підприємства; швидко і якісно приймати рішення по усіх питаннях управління підприємством.

Отже, створення кожної конкретної ІС підприємства повинно розглядатись і вирішуватись комплексно, в декількох аспектах: організаційному (принципи організації ІС і взаємодія її елементів), технологічному (методи обробки Інформації і технологія реалізації цих методів), технічному (можливості сучасних засобів обчислювальної та організаційної техніки). Оптимальна організація системи [3].

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ І ПРОЦЕСАМИ 5

Іванов С. В., Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Вергал К. Ю.

Проблеми розвитку та моделі управління кооперуванням та інтеграційними процесами підприємств сільської обслуговуючої кооперації..... 5

Горбунова Д. Прибуток, як фінансовий результат господарської діяльності підприємства..... 16

Гордієнко Я. В. Аналіз стану страхового ринку України та Полтавської області 18

Дейнега І. О., Лисичук І. Обґрунтування вибору каналів збуту промислової продукції..... 22

Драпата М. Б. Корпоративна культура як спосіб управління персоналом 25

Захарченко О. Г. Фактори зменшення енергоємності транспортування насіння сояшника 28

Калініченко О. В. Теоретична сутність категорій «енергетичний ефект» та «енергетичний ефект в рослинництві» 33

Коробка С. О. Інформаційні системи і технології на підприємствах 36

Кравчук А. О. Компетентність працівників як чинник конкурентних переваг 38

Левчишин В. О., Нікішич С. М. Сучасні аспекти управління конфліктами у колективі..... 41

Лесюк А. С. Особливості визначення фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств України..... 43

Макаренко Т. П. Інтелектуальний аналіз ринку праці в Україні 47

Мандра В. В. Логістичний підхід до управління фінансовими потоками морського торговельного порту..... 50

Наукове видання

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ

**VII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 15,7.
Тираж 10 пр. Зам. № 014/1205.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*